

PTR – yhdessä vahva ja vaikuttava

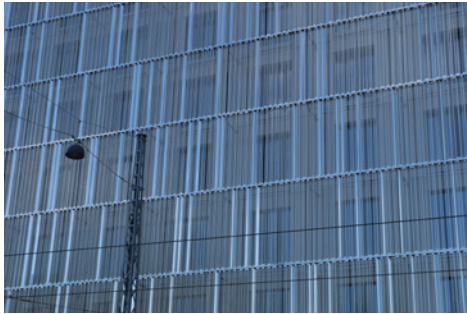

POLIISI

TULLI

SUPO

Poliisin, Tullin,
Rajavartiolaitoksen ja
Suojelupoliisin PTR-
strategia vuosille 2025–2028

Strategialla ohjataan PTR-yhteistoimintaa vuosina 2025–2028

Poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos ja Suojelupoliisi ovat turvallisuusviranomaisia, jotka vastaavat Suomen turvallisuudesta kullekin säädettyjen tehtävien ja toimivaltuuksien mukaisesti. Turvallisuusviranomaisten välinen tiivis yhteistyö on keskeistä kaikkina aikoina, mutta yhteistyön merkitys korostuu yhä monimutkaisemmassa maailmassa. PTR-yhteistyö on strategista kumppanuutta.

PTR-toiminnalla tarkoitetaan poliisin, Tullin, Rajavartiolaitoksen ja Suojelupoliisin tietojohtoista ja suunnitelmallista yhteistoimintaa Suomen turvallisuuden varmistamiseksi. Käytännössä PTR-yhteistoiminta tarkoittaa eri PTR-viranomaisten toimimista yhteisellä tehtäväalueella ja esimerkiksi jonkun tietyn toimenpiteen suorittamista toisen PTR-viranomaisen puolesta tai apuna. Toiminnasta säädetään PTR-laissa (687/2009) ja PTR-asetuksessa (1126/2009), ja sitä ohjataan valtakunnallisella sopimuksella PTR-yhteistoiminnan järjestämisestä. Tavoitteena on vaikuttava, tehokas ja taloudellinen yhteistoiminta.

PTR-yhteistoiminnasta on kehittynyt vuosien varrella kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu yhteistyön muoto, ja sellaisena se halutaan myös säilyttää. Samalla toimintaa täytyy kehittää yhä monimutkaistuviin turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi. Uusi PTR-strategia ohjaa yhteistoimintaa entistä tavoitteellisempaan suuntaan ja vahvistaa toiminnan painopisteitä. Strategian visio on pitää Suomi jatkossakin yhtenä maailman turvallisimmista maista. PTR-strategia tulee voimaan 1.1.2025. Sen toimeenpanosta laaditaan erillinen toimeenpanosuunnitelma, jolla PTR-johtoryhmä ohjaa sekä seuraa toimeenpanon edistymistä vuosittain.

Ilkka Koskimäki
poliisiylijohtaja
Poliisihallitus

Sami Rakshit
pääjohtaja
Tulli

Pasi Kostamovaara
päälikkö
kenraaliluutnantti
Rajavartiolaitos

Juha Martelius
päälikkö
Suojelupoliisi

PTR-viranomaisten toimintaympäristön piirteitä

Suomen **turvallisuus- ja toimintaympäristö** on muuttunut perusteellisesti ja pysyvästi. Venäjän aggressiivinen käytös ja maailmanjärjestyksen murros lisäävät turvallisuushaasteita pitempiaikaisten ja vakiintuneempien sisäisten ja ulkoisten turvallisuusuhkien rinnalla. PTR-viranomaisilla on yhteisiä haasteita myöskin, miten kilpailla osaavasta henkilöstöstä ja miten vastata muihin yhteiskunnallisiin muutoksiin tai turvallisuusuhkiin, jotka kohdistuvat viranomaisiin tai heidän henkilöstöön. Suomen **talouden haasteet** ja **avoimen yhteiskunnan** asettamat vaatimukset lisäävät PTR-toimijoihin kohdistuvia odotuksia.

PTR-yhteistyön ydintä on rikostorjunta. **Rikollisuus** on muutoksessa, ja perinteisten rikollisuuden muotojen rinnalle tulevat entistä tehokkaammat rikollisverkostot, kyber- ja virtuaalimaailma rikosten mahdollistajana ja kohdeympäristönä sekä rikollisten kytkeytyminen osaksi korkean tuotto-odotuksen aloja, kuten logistiikkaa ja kyberympäristöä. Valtiolliset toimijat hyödyntävät rikollisia entistä enemmän sijaistoimijoina kybervaikuttamisessa ja sabotaaseissa. Yhteiskunnallinen polarisaatio on omiaan lisäämään ideologisten rikosten ja väkivallan riskiä.

Globaalin logistiikan, kaupan sekä liikenteen turvaaminen on Suomen maantieteellisenkin sijainnin kannalta kansallinen prioriteetti. Ulkomaankauppa ja huoltovarmuus lepäävät näiden varassa. PTR-viranomaisten rooli kokonaisuudessa on tärkeä. Suurvalta-

kamppailu aiheuttaa muutoksia tulleihin, pakotteisiin ja maksuliikenteeseen sekä tuottaa kauppasodan kaltaisia PTR-viranomaisten toimintaympäristöön vaikuttavia tilanteita. Valvonta logistiikan solmukohdissa korostuu.

Kehittyvät teknologiat, kuten tekoäly, bioteknologia, digitaaliset alustat, lohkoketjuteknologia ja robotiikka, kehittyvät sääntelyä ja lainvalvontaa nopeammin. Kehitys vaikuttaa laaja-alaisesti myös PTR-toimintaan. Yhteiskunnallisia vaikutuksia syntyy myös disinformaation seurauksena. Yksityisyyden suoja voi murentua ja olla totuttua heikompaa. Toimijuutta voi olla vaikea hallita.

Muuttoliikkeet ja Suomen **väestörakenteen** muutos haastavat PTR-viranomaisia pitkäaikaisesti. Ilmastonmuutos voimistaa väestöllistä liikehdintää. Euroopan unioni on väestöliikkeiden kohdealuetta, ja tämä heijastuu Suomen ulko- ja sisärajoille sekä ulkomaalaistilanteeseen maan sisällä. Suomen itäraja on haavoittuva tilanteille, joissa Venäjä välineellistää maahantulijoita. Suomen sisäisen väestörakenteen muutos vaikuttaa viranomaisiin talouden, työvoiman saatavuuden ja asiapainotusten kautta. Epäonnistumiset väestöliikkeiden hallinnassa ovat omiaan lisäämään yhteiskunnallista polarisaatiota.

Suurvaltakilpailu aiheuttaa heijasteita sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen. PTR-viranomaisten rooli molempien turvallisuuden lohkojen ylläpitämisessä on merkittävä. Venäjä pyrkii taloutensa haasteista välittämättä

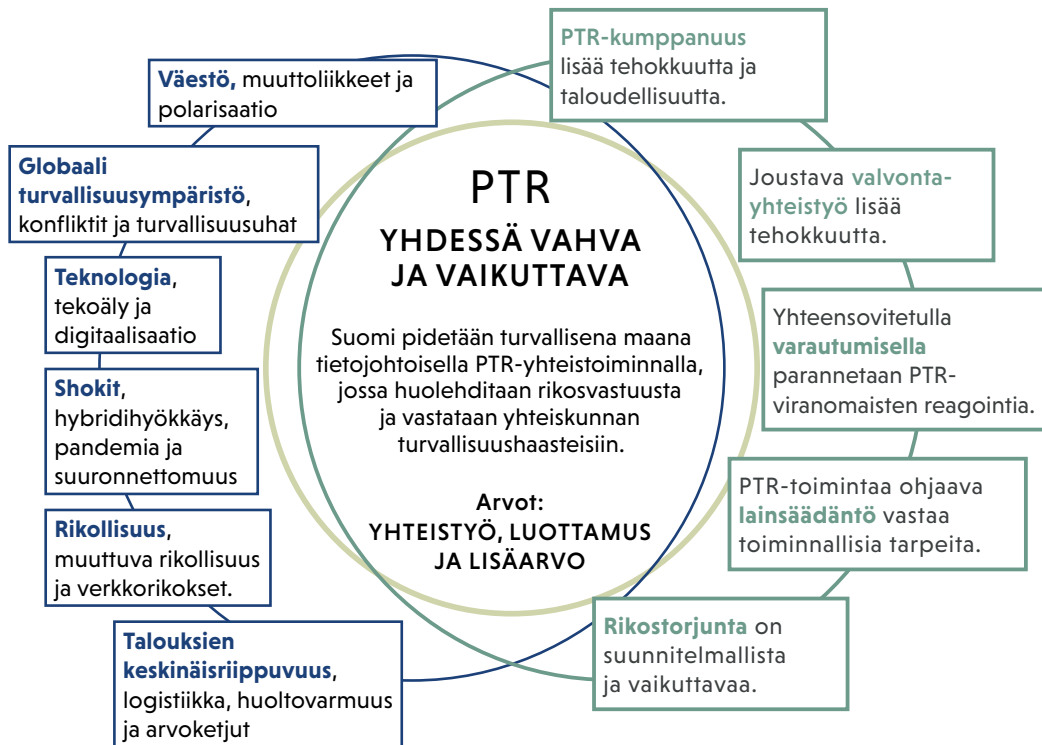
aggressiivisesti muuttamaan Euroopan turvallisuusarkkitehtuuria. Kiinan vaikutus kytkeytyy talouteen, arvoketjuihin ja riippuvuuksiin. PTR-viranomaisten työssä korostuvat valvonta ja rikostorjunta logistiikan, kriittisen infrastruktuurin, datan ja yhteiskunnan tärkeiden järjestelmien toimivuuden turvaamiseksi. Euroopan unioni ja sen PTR-viranomaisille keskeiset elimet ovat tässäkin asiayhteydessä tärkeä viitekehys. Suomen liittyminen puolustusliitto Natoon lisää turvallisuutta ja asemoi Suomen turvallisuutta seurannaisvaikutuksineen.

Shokit ovat yllättäviä tapahtumia, joilla on laajoja ja mittavia vaikutuksia yhteiskuntaan ja sen toimijoihin. PTR-viranomaisten toimintaan vaikuttavia shokkeja voisivat olla laaja hybridihyökkäys, uusi pandemia, laaja onnettomuus tai sotaa alempi kriisi Itämerellä, Venäjän yhteiskuntajärjestelmän nopea muutos, konflikti Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä tai Lähi-idän konfliktin laajeneminen.

PTR-yhteistyö on strategista kumppanuutta. Tietojohtoisella PTR-yhteistyöllä voidaan tuottaa lisäarvoa osapuolten toimintaan ja vastata yllättäviin kehityskulkuihin. PTR-toiminnan painopiste on rikostorjunnassa. Valtiovastuun toteuttamisessa korostuvat tiedustelutiedon merkitys sekä yhteinen ja yhteensovitettu varautuminen. PTR-kumppanuudella on merkittävä vaikutus yhteiskunnan turvallisuuteen ja toimintavarmuuden muuttuvassa toimintaympäristössä.

TAVOITTEET

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

RIKOSTORJUNTA ON SUUNNITELMALLISTA JA VAIKUTTAVAA

Päivittäinen rikostorjunnan PTR-yhteistoiminta on vaikuttavaa ja tasapainoista.

- Valtakunnallisen ja alueellisen tason yhteistyötä lisätään.
- PTR-painopisteet ja alueelliset erityispiirteet yhteensovitetaan alueilla.
- Päivittäisen rikostorjunnan käytäntöjä ja välitöntä tilannetietoisuutta (PTR-painopisteisiin pohjautuva tilannekuva) yhtenäistetään valtakunnallisesti.

PTR-painopistemennettelyllä ja kohdetorjunnalla vaikutetaan valittuihin kohteisiin ja ilmiöihin.

- PTR-kohdetorjuntamenettely tarkastetaan ja uudistetaan.
- PTR-tieto kytketään osaksi painopistemennettelyä ja kohdetorjuntaa.
- Painopisteiden ja kohdetorjunnan priorisointia kehitetään.
- Painopistetyön tavoiteasetanta täsmennetään.

JOUSTAVA VALVONTAYHTEISTYÖ LISÄÄ TEHOKKUUTTA

PTR-viranomaisten alueellinen valvontayhteistyö on nopeaa ja tietolähtöistä.

- Tuetaan valvontaa keskusten ja alueellisten toimijoiden PTR-tiedolla.
- Varmistetaan alueiden valvontarakenteiden PTR-kyvykkyys ja toiminnan säännöllisyys.
- Lisätään toimitilojen ja välineistön yhteiskäyttöä lainsäädäntö huomioden.

PTR-painopisteet huomioiva valvontayhteistyö on alueellisesti ja valtakunnallisesti koordinoitua.

- Yhdenmukaistetaan valvontaa painopistelähtöisesti ja valtakunnallisesti.
- Laaditaan alueille tietolähtöiset ja alueellisesti perustellut valvontasuunnitelmat.

YHTEENSOVITETULLA VARAUTUMISELLA PARANNETAAN PTR-VIRANOMAISTEN REAGOINTIA

Varautumisella on yhteinen tietopohja.

- Varautumissuunnitelmat verrataan ja tarvittaessa niitä kehitetään.
- Varautumiseen vaikuttavista poikkeamista raportoidaan matalalla kynnyksellä.

Suunnitelmat on testattu ja harjoittelu on yhteistä.

- Yhteisiä harjoituksia toteutetaan varautumisessa tiettyihin häiriötilanteisiin.
- Koulutustyöryhmä ottaa vastuuta harjoittelun kehittämisestä.

Materiaalista valmiutta ja kriisinsietokykyä parannetaan yhteistyössä.

- Materiaalisen valmiuden ja resilienssin kyvykkyyttä parannetaan valituissa nimikkeissä.
- Hyödynnetään EU-rahoituksen mahdollisuudet koordinoitusti.

PTR-TOIMINTAA OHJAAVA LAINSÄÄDÄNTÖ VASTAA TOIMINNALLISIA TARPEITA

PTR-yhteistoimintaa koskeva lainsäädäntö on ajantasaista.

- PTR-viranomaiset edistävät yhdessä keskeisiä toimintaa koskevia lainsäädäntöhankkeita.
- Tiedonluovutuksen mahdollisuudet tarkastetaan ja niitä parannetaan.
- Tiedonhallinnassa ja tiedon luovutuksissa on yhteinen, pitkäjänteinen tavoitella, jota kohtia lainsäädäntöä kehitetään.

PTR-kumppanit huomioidaan lainsäädäntöä kehitettäessä.

- PTR-kumppanien näkemykset ja tarpeet selvitetään ennakkoon lakihankkeita suunniteltaessa ja toteutettaessa.
- Lakimuutoksilla tavoitellaan PTR-toimijoiden viranomaisesta riippumatonta toimivaltuuksien tasapainoa.

PTR-KUMPPANUUS LISÄÄ TEHOKKUUTTA JA TALOUDELLISUUTTA

Yhteensovitettu tieto ohjaa rikostorjunnan, valvonnan ja varautumisen PTR-yhteistoimintaa.

- Laaditaan selvitys PTR-tietojohtamisen (tietopääomasta) nykytilasta ja mahdollisuuksista.
- Toteutetaan selvityksen toimet suunnitellusti.
- Varmistetaan PTR-tietojohtamisen edellytykset.

Teknologian mahdollisuudet hyödynnetään yhteistyössä.

- Luodaan tietopohja PTR-yhteistyön teknologisista mahdollisuuksista ja tarkastetaan se määräajoin.
- PTR-viranomaisten yhteistyötä teknologisten kyvykkyyksien hyödyntämisessä lisätään.

PTR-viranomaisten osaamiseen, tiloihin, materiaaliin, viestintään ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyvät toimintaedellytykset varmistetaan taloudellisesti ja tehokkaasti.

- PTR-yhteistoimintasopimus ja rakenteet päivitetään strategiaa tukeviksi.
- Tietoisuutta hankkeista, tiloista ja materiaalista, jossa PTR-ulottuvuus, ylläpidetään johdetusti.
- PTR-viranomaisten keskinäistä yhteistyötä kansainvälisissä asioissa ylläpidetään ja kehitetään varmistaen johdonmukainen toiminta ja yhteisten tavoitteiden saavuttaminen.
- PTR-yhteistyötä ja tavoitteita tuetaan toimintalahtoisella sisäisellä, ulkoisella ja päättäjäviestinnällä.

Teknologiayhteensopivuus ja mahdollisuudet hyödynnetään tulevaisuuden järjestelmissä.

- Teknologiakehittämiseen laaditaan yhteiset suunnitteluperusteet.
- Kehityshankkeiden eräksi lähtökohdaksi valitaan PTR-yhteensopivuus.

